

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Bureau Internationale Migratie
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
3203004

Uw kenmerk
2021Z01818

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 22 februari 2021

Onderwerp Antwoorden Kamervragen over de uitspraken van Eurocommissaris
Johansson dat Europa meer migranten nodig heeft

Hierbij bied ik u mede namens de minister voor Medische Zorg en de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de antwoorden aan op de schriftelijke vragen die zijn gesteld door het lid Bisschop (SGP) over de uitspraken van Eurocommissaris Johansson dat Europa meer migranten nodig heeft.

Deze vragen werden ingezonden op 29 januari 2021 met kenmerk 2021Z01818.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

Ankie Broekers-Knol

Antwoorden van de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid en de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport op de schriftelijke vragen van het lid Bisschop (SGP) over de uitspraken van Eurocommissaris Johansson dat Europa meer migranten nodig heeft (ingezonden 29 januari 2021, 2021Z01818)

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Bureau Internationale
Migratie

Datum
22 februari 2021

Ons kenmerk
3203004

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de uitspraken van Eurocommissaris Johansson (Binnenlandse Zaken) in het Nederlands Dagblad van 28 januari jl.? 1)

Antwoord op vraag 1

Ja.

Vraag 2

Wat vindt u van haar uitspraak dat het aantal migranten dat van buiten de EU in Europa aan de slag gaat substantieel omhoog zou moeten, vanwege de demografische ontwikkelingen binnen Europa? En hoe beoordeelt u de gevolgen van deze uitspraken voor de Nederlandse situatie?

Antwoord op vraag 2

Ik heb kennisgenomen van de uitspraak van Commissaris Johansson. De uitspraak van Eurocommissaris Johansson heeft geen gevolgen voor de Nederlandse situatie. Zoals bij uw Kamer bekend kondigde de Europese Commissie bij de publicatie van de voorstellen op het gebied van asiel en migratie op 23 september jl. aan dat zij begin 2021 met nieuwe voorstellen zal komen over legale migratie. In deze mededeling benadrukt de Europese Commissie dat lidstaten zelf gaan over de aantallen arbeidsmigranten uit derde landen. Via het BNC-traject inzake de overkoepelende mededeling – COM (2020) 609 – is uw Kamer hierover geïnformeerd.¹

Vraag 3

Deelt u de analyse dat haar stellingname dat politieke leiders in de EU en daarbuiten als "drama queens en drama kings (...) bewust het debat over migratie vergiftigen" onterecht is en geenszins bijdraagt aan een evenwichtig debat over migratie binnen de EU?

Antwoord op vraag 3

Een evenwichtig debat over asiel en migratie in de EU is nodig, om op constructieve wijze tot een herziening van het gemeenschappelijk Europees migratie- en asielsysteem te komen. Daar wordt op verschillende wijze vanuit de lidstaten aan bijgedragen. Uitspraken die in dat verband door anderen worden gedaan, zijn voor rekening van hen.

Vraag 4

Hoe verhoudt deze uitspraak in de Nederlandse context zich tot de reeds toenemende migratiestroom en het pleidooi van emeritus-hoogleraar Latten om juist zorgvuldig na te denken over de bevolkingsgroei in Nederland en de rol van

¹ Kamerstuk II, vergaderjaar 2020-2021, 22 112, nr. 2955.

migratie daarin, waarbij niets doen volgens hem geen optie is? Wat is uw opvatting hierover? 2) 3)

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Bureau Internationale
Migratie

Antwoord op vraag 4

De motie Dijkhoff c.s., die tijdens de Algemeen Politieke Beschouwingen (APB) van 2018 is aangenomen, verzoekt de regering verschillende scenario's op te stellen waarin de gevolgen van veranderingen in de omvang en de samenstelling van de Nederlandse bevolking op verschillende beleidsterreinen in kaart worden gebracht. In juli 2020 is in dit verband door het Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut (NIDI) en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) het rapport *Bevolking 2050 in Beeld, Drukker, diverser en dubbelgrijs* gepubliceerd dat de demografische doorrekening bevat, en heeft u de kabinetsreactie op dit rapport ontvangen.² Het eindrapport van de Verkenning 2050, dat een doorrekening van de maatschappelijke implicaties zal bevatten, is in het voorjaar van 2021 voorzien.

Datum
22 februari 2021
Ons kenmerk
3203004

Uit de meest recente CBS-prognose blijkt dat ook na de Coronacrisis, het migratiesaldo de meest bepalende factor voor de bevolkingsgroei is. Het gaat hier met name om intra-EU mobiliteit (ongeveer 50% van de totale instroom), reguliere migratie voor arbeid en studie (circa 40%) en asiel (10%). Dit vraagt om een overheid die goed voorbereid en toegerust is en ervoor zorgt dat migratiebewegingen beheerst verlopen. Het kabinet zet hierop in door uitvoering te geven aan de integrale migratieagenda. Voor de laatste stand van zaken verwijs ik u naar de voortgangsrapportage die op 11 januari jl. aan uw Kamer is verstuurd.

Vraag 5

Hoe kijkt u daarbij aan tegen de verhouding van autochtone en niet-Westerse bevolking en de spanningen die een relatieve toename van het aandeel niet-Westerse allochtonen, bijvoorbeeld in de steden, met zich mee kan brengen?

Antwoord op vraag 5

Op 14 december 2020 heeft de WRR het beleidsrapport *Samenleven in verscheidenheid – Beleid voor de migratiesamenleving* gepresenteerd. Het rapport is resultante van vijf jaar lang onderzoek naar de maatschappelijke kansen en knelpunten die migratie naar Nederland met zich meebrengt. Het kabinet zal zoals gebruikelijk met een kabinetsreactie op dit rapport komen. Het antwoord op deze vraag komt aan de orde in deze kabinetsreactie.

Vraag 6

Vindt u dat het stellen van een bovengrens aan immigratie en het voeren van een jaarlijks debat over het aantal immigranten in Nederland in de migratiediscussie een belangrijke rol kan vervullen en derhalve wenselijk is, zoals de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport vorig jaar opperde? 4) 5)

Antwoord op vraag 6

Ik stel voorop dat een bovengrens aan immigratie geen onderdeel is van het huidige kabinetsbeleid, en een eventuele keuze terzake aan een volgend kabinet is.

² Kamerstuk vergaderjaar 2019-2020, 35 300, nr. 81

In deze discussie is het goed een onderscheid te maken tussen de opvang en bescherming van asielzoekers, die verhoudingsgewijs een klein deel vormen van het aantal vreemdelingen dat naar Nederland komt, en reguliere, sociaaleconomische migranten en EU-burgers. De wettelijke c.q. verdragsrechtelijke verplichtingen jegens deze te onderscheiden groepen verschillen sterk.

Tegen deze achtergrond voert het kabinet een asielbeleid dat asielzoekers beschermt die recht hebben op asiel en daar maakt, zoals benoemd, een quotum geen deel vanuit. Wel zijn er grenzen aan de opvang- en asielcapaciteit en dient oog te worden gehouden voor het maatschappelijk draagvlak. Het kabinet spant zich in het kader van de integrale migratieagenda in om meer grip op irreguliere migratie te krijgen. Een goede samenwerking met belangrijke transit- en herkomstlanden, meer opvang in de regio, en de implementatie van een grensprocedure aan de buitengrenzen van de EU, waarbij zo snel mogelijk onderscheid wordt gemaakt tussen zij die bescherming behoeven en zij die daar geen recht op hebben en dienen terug te keren, zijn voorbeelden van maatregelen die deze grip daadwerkelijk moeten bieden.

Het kabinet voert daarnaast een arbeidsmigratiebeleid dat rekening houdt met de aanwezigheid van arbeidsaanbod in Nederland en de Europese Unie en met de behoeften van het Nederlandse bedrijfsleven. Het kabinet faciliteert arbeidsmigratie van specifieke groepen, zoals kennismigranten. Het kabinet gaat daarbij niet uit van een generieke bovengrens. Voor EU-burgers geldt het vrij verkeer van personen tussen de lidstaten.

Migratie kan niet los worden gezien van vraagstukken als bevolkingsgroei, economie, arbeidsmarkt, onderwijs en huisvesting. Het bij het antwoord op vraag 4 genoemde eindrapport van de Verkenning 2050 bevat een doorrekening van de maatschappelijke implicaties van de ontwikkelingen in de bevolkingssamenstelling en kan mogelijk aanknopingspunten bieden voor verder beleid. Het is aan volgend kabinet om hierin keuzes te maken.

Vraag 7

Deelt u de mening dat bij grote personeelstekorten in de zorg en een vergrijzende samenleving het verhogen van de immigratie zeker niet de oplossing kan zijn?

Antwoord op vraag 7

De bevolkingsontwikkelingen brengen vrijwel onvermijdelijk met zich mee dat er tekorten kunnen ontstaan op (onderdelen van) de arbeidsmarkt. In dit licht zij hier opgemerkt dat migratie waarschijnlijk geen structurele oplossingen zal kunnen bieden voor vergrijzingsvraagstukken. Wel kan de gerichte inzet van werknemers van binnen en buiten de EU voor bepaalde sectoren en beroepen (zoals bijvoorbeeld thans met kennismigranten) bijdragen aan het opvangen van specifieke knelpunten. Ook de zorg kan hiervan niet op voorhand uitgesloten worden. Daarbij geldt dat de kwaliteit van zorg en veiligheid van de patiënt voorop staan. Buitenslandse zorgverleners die in Nederland zelfstandig aan de slag gaan, moeten voldoen aan alle vereisten die de Wet BIG stelt, inclusief het vereiste om de Nederlandse taal voldoende te beheersen.

Het onder vraag 4 genoemde eindrapport over de Verkenning Bevolking 2050 van Nidi en CBS, brengt de maatschappelijke gevolgen in kaart van de bevolkingsontwikkelingen, óók op de terreinen arbeid en zorg. De inzichten die dit

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Bureau Internationale
Migratie

Datum
22 februari 2021

Ons kenmerk
3203004

eindrapport oplevert moeten worden afgewacht om tot een zorgvuldige afweging te komen.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Bureau Internationale
Migratie

Vraag 8

Bent u bereid op Europees niveau aan te geven dat dit soort uitspraken niet in lijn zijn met de Nederlandse visie op migratie binnen de EU, zeker gezien het feit dat u momenteel mee onderhandelt over een nieuw Europees migratiepact?

Datum
22 februari 2021

Ons kenmerk
3203004

Antwoord op vraag 8

EU-lidstaten maken op het gebied van legale migratie eigen afwegingen op basis van de behoeften van de nationale arbeidsmarkten. De inzet van de Commissie op het aantrekken van talent en kennis is grotendeels in lijn met het kennismigratiebeleid van Nederland. Over de inzet van het kabinet is uw Kamer reeds geïnformeerd via het BNC-fiche op de algemene overkoepelende Commissiemededeling van 23 september jl.³ Naar verwachting zal de Commissie in 2021 en in het kader van het bredere alomvattende Europese asiel- en migratiebeleid nieuwe voorstellen doen op het gebied van reguliere migratie. Wanneer dat het geval is, wordt uw Kamer hierover op de gebruikelijke wijze geïnformeerd.

Vraag 9

In hoeverre bent u het eens met de stelling dat in een klein en dichtbevolkt land als Nederland de mogelijkheden om migranten op te vangen juist zeer beperkt zijn en dat de toestroom van migranten derhalve juist beperkt moet worden? Welke consequenties verbindt u daaraan voor uw opstelling ten aanzien van een nieuw EU-migratiepact?

Antwoord op vraag 9

Zie het antwoord op vragen 4 en 6.

Vraag 10

In hoeverre bent u bereid zich namens de Nederlandse regering bij de onderhandelingen over een migratie- en asielpact binnen de Europese Unie in te zetten voor beperking van de (oorzaken van) migratie, voor opvang en asielaanvraag in de regio en een effectieve en strenge terugkeerregeling?

Antwoord op vraag 10

Via het BNC-fiche inzake de overkoepelende Commissie mededeling inzake het Europese asiel- en migratiebeleid is uw Kamer geïnformeerd over de inzet van het kabinet.⁴ In lijn met de integrale migratieagenda deelt het kabinet de inzet van de Commissie om een alomvattend asiel- en migratiebeleid te hebben. Daar maken de elementen die in de vraag worden genoemd onderdeel van uit.

1) Nederland Dagblad, 28 januari 2021, 'Eurocommissaris vindt dat Europa meer migranten nodig heeft: 'In de zorg ontstaan grote personeelstekorten',

<https://www.nd.nl/nieuws/buitenland/1016739/-het-migratiedebat-is-vergiftigd->
2) De Telegraaf, 16 december 2020, 'Migratiestroom in Nederland trekt weer aan',
<https://www.telegraaf.nl/nieuws/1501356040/migratiestroom-in-nederland-trekt-weer-aanbijvoorbeeld/>

³ Kamerstuk II, vergaderjaar 2020-2021, 22 112, nr. 2955.

⁴ Kamerstuk II, vergaderjaar 2020-2021, 22 112, nr. 2955.

- 3) Trouw, 25 juni 2018, 'We denken in Nederland over van alles na, maar niet over de bevolkingsgroei. Onbegrijpelijk',
<https://www.trouw.nl/nieuws/we-denken-in-nederland-over-van-alles-na-maar-niet-over-debevolkingsgroei-onbegrijpelijk~b86b29e0/>
- 4) Trouw, 5 januari 2020, 'CDA'er Hugo de Jonge wil voorspelbare migratie',
<https://www.trouw.nl/nieuws/cda-er-hugo-de-jonge-wil-voorspelbare-migratie~bf25783a/>
- 5) NOS, 6 juli 2020, 'De Jonge wil jaarlijks debat over aantal migranten',
<https://nos.nl/artikel/2339792-de-jonge-wil-jaarlijks-debat-over-aantal-migranten.html>

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Bureau Internationale
Migratie

Datum
22 februari 2021

Ons kenmerk
3203004